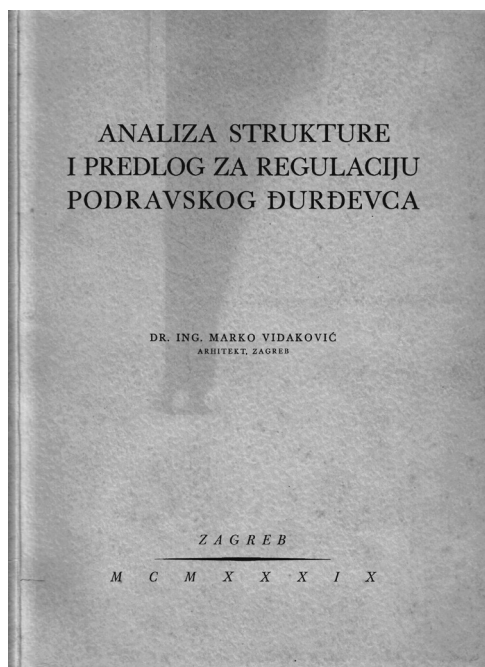

Vidakovićeva vizija urbanizacije Đurđevca

ALEN GOLUB

ZLATKO HOMEN

Sl. 1. Naslovnica Vidakovićeve doktorske disertacije iz 1939. (snimio: R. Čimin).

1. Uvod

Malo je znano kako je dr. Marko Vidaković još 1930-ih godina proučavao ekonomski razvoj i urbanističke mogućnosti Đurđevca i Đurđevačke Podravine te da je na Tehničkom fakultetu Sveučilišta u Beogradu 8. srpnja 1939. godine doktorirao disertacijom na temu: *Analiza strukture i prijedlog za regulaciju podravskog Đurđevca*. Znanstveni interes dr. Marka Vidakovića u doktorskoj disertaciji obuhvaća analizu razvoja i mogućnosti urbanizacije Đurđevca i Đurđevačke Podravine,¹

analizu urbanističke strukture i tipova sela, domaćinstava i kuća, zatim naseljavanje Podravine, kao i planiranje urbanističkih zahvata i općenito upravljanja prostorom Đurđevca i Đurđevačke Podravine.

Vidakovićeva doktorska disertacija, osim urbanističkih i arhitektonskih odrednica, značajan je povijesni izvor jer sadrži u javnosti dosad neobjavljene avionske snimke Đurđevca i okolnih sela: kakvo je stanje bilo prije gotovo 80 godina, zatim prikaz razvoja gazdinstava u Đurđevačkoj Podravini, razvoja stambenih i gospodarskih objekata, analizu postojeće i prijedlog buduće urbanističke regulacije naselja i sl.

Marko Vidaković rođen je 31. lipnja 1890. godine u Sremskoj Mitrovici. Njegov otac, Sava Vidaković po zanimanju knjižar, rođen je i odrastao u obiteljskoj zadruzi Vidakovići u selu Golubinci. Majka mu se zvala Mila rođ. Martinović. Niže razrede Državne realne gimnazije završio je u Sremskoj Mitrovici, a više razrede gimnazije u Zagrebu gdje je i maturirao 1908. godine. Nakon toga, studirao je arhitekturu na Visokoj tehničkoj školi u Beču, a zatim u Pragu gdje je 1918. godine diplomirao i stekao zvanje inženjera arhitekture. Potom je predavao na Masarykovojoj akademiji u Pragu. Arhitektonsku praksu obavljao je u Pragu i Zagrebu, a vrijedno je spomena kako je projektirao vilu u Jurjevskoj 28 u Zagrebu, jednu od prvih u suvremenom stilu funkcionalizma. Autor je mnogobrojnih stručnih i znanstvenih radova iz područja arhitekture i urbanizma objavljenih u časopisu *Arhitektura* (Zagreb) čiji je bio i glavni urednik od 1931. do 1934. godine, zatim *Obzoru* (Zagreb), *Novostima* (Zagreb), *Pravdi* (Beograd) i časopisu *Novo doba* (Split).

¹ Naziv Đurđevačka Podravina povezan je s područjem tadašnje Porezne općine Đurđevac, a u geografskom smislu određen je

Đurđevačkim pijescima i obuhvaća područje između Novigrada Podravskog na zapadu, Pitomače na istoku, rijeke Drave na sjeveru te Bilogore na jugu.

Sl. 2. Zračni snimak Đurđevca 1930-ih godina
(izvor: VIDAKOVIĆ, Marko: Nav. dj., Sl. 82).

2. O Đurđevačkoj Podravini iz Vidakovićeve disertacije

U svojoj doktorskoj disertaciji Vidaković analizira i uspoređuje karakteristike tipova sela, gazdinstava i kuća na području Đurđevačke Podravine, i to u: Đurđevcu, Virju, Novigradu Podravskom, Kalinovcu, Kloštru Podravskom, Budančevici, Sirovoj Kataleni, Budrovcu, Čepelovcu, Mičetincu, Svetoj Ani, Molvama te konacima Tolnica i Glog predviđajući kako bi zajedno s Đurđevcom mogla u budućnosti činiti „ekonomski poligon“ kada se Đurđevac ekonomski organizira i izgradi.² Vidaković naselje Đurđevačke Podravine svrstava u širem kontekstu u podunavsko-podravski tip naselja koji obuhvaća područje od Varaždina širokim pojasom uz rijeku Dravu u Podravini i Slavoniji te uz rijeku Dunav u Srijemu i dijelu Banata. Zajednička karakteristika navedenom tipu naselja je pozicioniranje kuća uz ulicu („ušorena sela“), neregulirane ulice, u Đurđevačkoj Podravini često krivudave zbog konfiguracije terena, a u Slavoniji, Srijemu i Banatu ravne i ponegdje vrlo široke, koje svojom širinom sačinjavaju trg sela koji je najčešće nereguliran.

Vidaković analizira uvjetovanost urbanističkih rješenja s drugim čimbenicima u različitim područjima pa tako zaključuje da je teren ispod Bilogore, od Svete Ane i Šemovaca te od Virja do Đurđevca, i dalje niz Podravinu, vjerojatno u dubini istog sastava kao i sam masiv Bilogore, s ilovasnim i glinastim tlom mje-

stimice prekrivenim eolskim nanosom Podunavskog bazena, isto kao i u Srijemu, Bačkoj i Banatu. Stoga, izvodi zaključak da i konfiguracija i morfologija tla determinira organizaciju i razvoj naselja pa pronalazi niz sličnosti u ruralnoj arhitekturi Đurđevačke Podravine te Srijema, Bačke i Banata.

Vidakovićeve vizija Đurđevca kao ekonomskog poligona Đurđevačke Podravine i njegovo predviđanje ekonomskog kapaciteta Đurđevca, došlo je do izražaja 1970-ih i 1980-ih godina, kada je doista cijela Đurđevačka Podravina gravitirala Đurđevcu, primarno zbog zaposlenja u tadašnjoj đurđevačkoj industriji, a sekundarno zbog školovanja, zdravstvenih i administrativnih potreba.

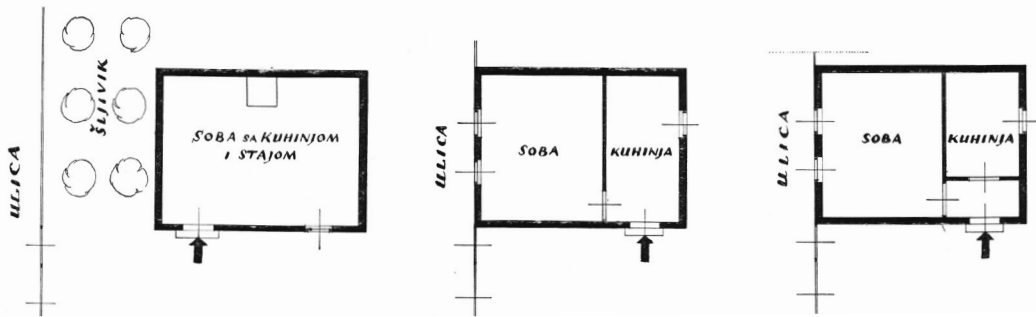
Vidaković je već 1939. godine predvidio kako će do migracija iz okolnih sela prema Đurđevcu doći kada se stvore prometni uvjeti, uvede suvremeno školstvo, intenzivira poljoprivredna proizvodnja, usavrše poljoprivredni strojevi i stočarska proizvodnja te organizira trgovina poljoprivrednim proizvodima. Međutim, Vidaković nije mogao predvidjeti industrijski razvoj Đurđevca do kojega će doći tek sredinom 1970-ih godina i koji će najznačajnije uvjetovati tranziciju ruralne u urbanu arhitekturu.

3. Postojeće stanje

Naselja na području Đurđevačke Podravine Vidaković ubraja u širi kontekst podunavsko-podravskih naselja koja se nalaze u širokom pojasu uz Dravu i Dunav, a u samoj Đurđevačkoj Podravini razlikuje dvije skupine sela. To su brdska sela na Bilogori (Mičetinac, Šemovci, Čepelovec, Sveta Ana, Budrovec, Suha Katalena i Sirova Katalena) s nizom kuća uz planinski put te sela u podravskoj ravnici (Virje, Novigrad Podravski, Kalinovac, Kloštar Podravski, Prugovac i Đurđevac) izgrađena kao srednja i gusta naselja. Ova dva različita tipa sela nastala su pod istim ekonomsko-socijalnim okolnostima, ali uz različite geografske uvjete.

Vidaković kao pretpostavku oživljavanja naselja Đurđevačke Podravine pretpostavlja kolonizaciju koja može biti državna (agrarna reforma) u kojoj kolonisti dobivaju od države građevni materijal za izgradnju tipski planiranih kuća pa je građevinska intervencija zapravo državna, odnosno planska. Druginačin

² Tako Vidaković navodi da je Novigrad Podravski 1939. godine imao 3.432 stanovnika, Virje 4.901 stanovnika, Kalinovac 2.093 stanovnika, a Kloštar Podravski 1.865 stanovnika.

Sl. 3. Osnovni tipovi seoskih kuća u Đurđevcu (izvor: VIDAKOVIĆ, Marko: Nav. dj., Sl. 49-51).

kolonizacije Đurđevačke Podravine je privatna kolonizacija koja se ne odvija planski i sustavno, već sporadično, u periodu od prestanka turskih pustošenja pa se na taj način najviše doseljavaju Srbi, Nijemci, Mađari i Česi. S druge strane, naročito poslije Prvog svjetskog rata, u Đurđevačku Podravinu doseljava se stanovništvo iz tada prenapučenog Međimurja i Zagorja, koje najprije dolazi sporadično, kao najamni radnici kod veleposjednika i imućnih seljaka. Zatim dolaze cijele porodice i kupuju zemljišta te grade kuće, ali s obzirom na skromne mogućnosti „nisu stvarali za oko ugodna naselja“. Vidaković smatra kako je Đurđevac po svojoj urbanističkoj organizaciji u ono vrijeme, „ušoreno srednje naselje“, na čiji su razvoj utjecali: obrana od turskih razaranja, povoljan geografski položaj i povoljni ekonomsko-socialni odnosi ruralnim građevinskim aglomeratom i djelomično reguliranim putovima, naslijeđenim iz prijašnjih vremena (većinom iz vremena Vojne krajine). Jedina nova regulacija naselja vidljiva je oko glavnog trga. Vidaković Đurđevac prema starosti naselja dijeli na najstariji dio pod imenom Brvci (tamo nalazi najstarije tipove kuća pletara), zatim srednji dio, istočno od naselja Brvci, „sastarim i novijim zidanim kućama od kojih su neke skromne, a neke kvalitetnije izvedbe (kuće ‘seoske inteligencije’“), zatim noviji dio u središtu mjesta s glavnim trgovom, crkvom i reguliranom prometnom infrastrukturom u obliku pravokutnika te najnoviji na periferiji mjesta, prema Virju i Kloštru Podravskom.

Proučavajući organizaciju naselja, Vidaković uoči kako u Đurđevcu postoje stambene zgrade (kuće) postavljene po samom građevnom pravcu po sistemu srednjeg naselja te kuće koje su uvučene od građevnog pravca, starije izgradnje, obično s voćnjakom ispred kuće. Stariji tip kuća, tzv. *pletara*, imao je jednu prostoriju za cijelu obitelj, a kasnije se grade kuće

s jednom sobom i kuhinjom, zatim s jednom sobom i kuhinjom s predsobljem ili s kuhinjom s predsobljem u sredini i po jednom sobom sa svake strane, odnosno s ulične i dvorišne strane. Daljnjim razvitkom ruralne arhitekture u Đurđevcu i Đurđevačkoj Podravini grade se i tzv. *gančeci* uz kuhinju, koji se ponegdje protežu duž cijele kuće ili s dvije strane kuće, a uz kuhinju, koja zadržava središnji položaj, prigraduje se još jedna prostorija – ostava. Vidaković pravilno zaključuje da je takav tip kuća osnovni oblik zadružnog i individualnog tipa kuće Đurđevačke Podravine, ali i cijelog podravskopodunavskog varijeteta. Ne treba zanemariti da je tradicionalna ruralna arhitektura Slavonije i Baranje uvelike sadržavala jednake postavke kao i arhitektura Đurđevačke Podravine, s jasno definiranim rasporedom prostorija unutra kuće i prigradenim *gančecom* s jedne ili dvije strane kuće.

Vidaković u svojoj disertaciji prikazuje tipično đurđevačko obiteljsko gazdinstvo, koje naziva „*folklorni tip seljačkog gazdinstva*“, a radi se o domaćinstvu obitelji Mrculin te Jalžabetić. Obiteljska kuća u domaćinstvu obitelji Mrculin, orijentirana je jednom stranom krovišta prema ulici, a drugom stranom krovišta i ulazom u kuću prema dvorištu. Kuća je izgrađena prema tipičnom onodobnom projektu s dvije sobe i kuhinjom u sredini te zatvorenim *gančecom* kojim se ulazi u kuću. U dvorištu i na vrtu nalaze se gospodarske zgrade, a iza vrta travnjak. Kuća i gospodarske zgrade orijentirane su poprečno u odnosu na oblik nekretnine.

U poljoprivrednom domaćinstvu obitelji Mate Jalžabetića u Đurđevcu (Brvci 18) obiteljska kuća orijentirana je pročeljem prema ulici, a sastoji se također od dvije sobe i kuhinje u sredini te zatvorenog *gančeca* kroz koji se ulazi u kuću. Na dvorištu su sagrađene gospodarske zgrade, ali je njihova orijentacija uzdužna u odnosu na oblik same nekretnine, uz samu

među sa susjednom nekretninom. Radi se o kući starijeg tipa u odnosu na poljoprivredno gazdinstvo obitelji Mrculin, odnosno kući *pletari* za koju Vidaković navodi da je u ono vrijeme (1938.) najstarija u Đurđevcu. Vidaković zaključuje kako je takav tip kuće nastao „daljnjim razvitkom³ tlocrta s dvije sobe na krajevima, a kuhinjom u sredini, što ustvari predstavlja osnovni oblik zadržnog i individualnog obiteljskog tipa kuće Đurđevačke Podravine“.

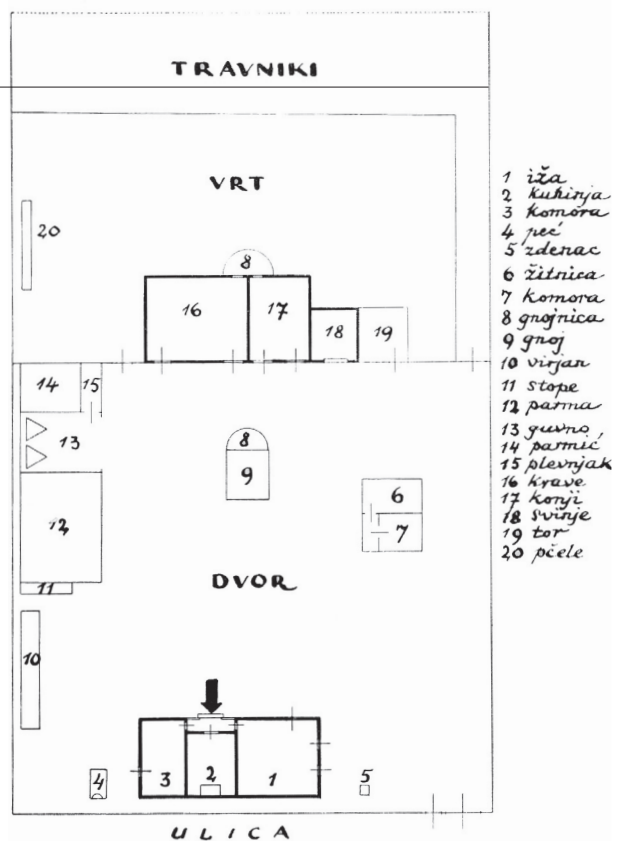
Ovakav tip organizacije poljoprivrednog gazdinstva, uz upotrebu drugih materijala (crijep i opeka), u Đurđevcu se zadržao sve do danas, a postojeće kuće i gospodarski objekti u tom tipu, građeni su uglavnom između dva svjetska rata.

4. Novi regulacijski plan

Vidaković kao pretpostavku svih urbanističkih zahvata u naselju naznačuje regulacijski plan, smatrajući kako se njime svaki subjekt postavlja na optimalno mjesto koje najbolje odgovara njegovoj funkciji te istovremeno povezuje s drugim subjektima. Smatra kako svakom regulacijskom planu pripada propisani način dopuštene izgradnje, s obzirom da je razvojem gradova i sela na 1920-ih i 1930-ih godina, neplanskom izgradnjom narušena funkcionalnost i osnovne arhitektonske značajke naselja.

Vidaković navodi kako je pretpostavka pravilno provedene regulacije naselja geodetski pripremljeni rad u cilju da se preko područja sela „razapne mreža poligonih vlakova osnovanih na triangulaciji, koji služe za premjeravanje i ustanovljenje starog stanja i za unos u nacrt i nacrt na teren novo projektirane situacije i dispozicije.“ Dakle, Vidaković zagovara katastarsku izmjeru po metodi triangulacije. Na taj način nastaje katastarski plan u određenom mjerilu s ucrtanim stanjem sela i objekata po obliku i veličini. Vidaković uviđa da već u ono vrijeme zemljišne knjige i katastarski planovi na području Đurđevačke Podravine ne odgovaraju stvarnom stanju zbog dioba zemljišta, prometa nekretnina te da ih treba urediti, odnosno ažurirati jer je to jedna od pretpostavki gospodarskog razvoja.

Vidaković kao osnovnu pretpostavku re-

Sl. 4. Stari zadržni, folklorni tip seljačkog gazdinstva u Đurđevcu (izvor: VIDAKOVIĆ, Marko: Nav. dj., Sl. 60).

gulacijskog plana Đurđevca vidi projektiranje i izgradnju optimalne prometne mreže i zona ciljane namjene. Ne treba zaboraviti da su u ono vrijeme u Đurđevcu svi putovi bili pješčani, osim važnijih ulica, današnje Stjepana Radića, Bana Jelačića i Trga Sv. Jurja koji su bili pošljunčani.

Tako predviđa izgradnju tangencijalnih prometnica oko naselja, koje su najvažnije za naselje, a koje bi omogućavale brzu prometnu komunikaciju, a naročito tranzitni promet u prometno najvažnijem smjeru zapad – istok, od Virja prema Kloštru Podravskom, odnosno od Varaždina prema Osijeku,⁴ a intravilne prometnice podijelio je na radijalne putove, sabirne putove i sporedne stambene putove. Vidaković zaključuje kako su najprometniji putovi u Đurđevcu oni između željezničke sta-

³ U odnosu na stariji tip kuće koja se sastojala od jedne sobe i kuhinje s ili bez gančeca.

⁴ Za vrijeme Kraljevine Jugoslavije putovi su bili razvrstani na banovinske (izvedene od kamenog nasipa, pod upravom banovine i općinske), zemljane (pod upravom općina). U Đurđevcu su banovinski putovi bili današnja ulica Bana Jelačića, Trg svetog Jurja, ulica Stjepana Radića pa nadalje prema Kloštru Podravskom te ulice Kralja Tomislava i Petra Preradovića prema Kalinovcu, dok su sve ostale ulice bile općinske.

nice i crkve, gdje se nalaze trgovine i mlin, zatim od Virja prema crkvi i dalje prema Kloštru Podravskom te od smjera Ferdinandovca prema crkvi i središtu mjesta. Jedan od radialnih puteva je doista i sagrađen, u većem dijelu na identičnom pravcu, a radi se o današnjoj Radničkoj cesti koju je Vidaković također predložio kao element prometne regulacije Đurđevca. Vidaković smatra kako današnje ulice Donji Brvci i Augusta Šeno⁵ neće u budućnosti imati nikakav značaj te je predvidio njihovo ukidanje. Međutim, kako njegova prometna regulacija nije provedena, a obje ulice su u potpunosti izgrađene, njegov plan nije realiziran. Također, Vidaković je predvidio izgradnju sajmišta južno od naselja uz pružni prijelaz u Vinogradskoj ulici, odnosno proširenje u smjeru sjeverozapada u odnosu na tadašnju lokaciju, između tangencijalnog puta Virje – Kloštar Podravski i željezničke pruge te izgradnju ekonomskog središta na području današnjeg Novog naselja, do čega nije došlo.

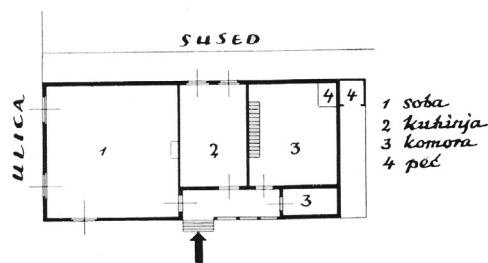
Vidaković je predvidio gotovo potpunom točnošću lokaciju prosvjetnog i kulturnog sadržaja u naselju u strogom centru grada na di-

Sl. 6. Na zračnoj snimci vidljiv je tzv. ring kojeg današnje ulice S. Radića i Đ. Basaričeka te Trg sv. Jurja sa župnom crkvom. Na prostoru današnjeg Novog naselja, nalazile su se tek djelomično obradive površine, uglavnom livade i pokoja ranica (izvor: VIDAKOVIĆ, Marko: Nav. dj., Sl. 87).

jelu ulice Đure Basaričeka i Trga sv. Jurja, na lokaciji gdje je kasnije sagrađena osnovna škola sa sportskom dvoranom, knjižara, sud, Dom obrtnika, Dom kulture, gradska knjižnica...

U svrhu uređenja naselja i urbanističkog rješenja prihvatljivog za pretežito poljoprivredno stanovništvo, Vidaković je predvidio

Sl. 5. Najstarija kuća pletara u Đurđevcu na adresi Brvci 18 (izvor: VIDAKOVIĆ, Marko: Nav. dj., Sl. 64).

pozicioniranje malih poljoprivrednih gospodarstava u dvije zone, i to na području užeg dijela naselja, dok je srednja poljoprivredna gospodarstva smjestio na rubnim dijelovima naselja, i to u: Novom selu, Peskima te sjeverno i jugoistočno od naselja gdje je predvidio potpuno novu urbanizaciju u ono vrijeme neizgrađenog područja.

Vidaković urbanistički razvitak i regulaciju Đurđevca predviđa na dva moguća načina. Prvo, prihvaćanjem sadašnje, genetički nastale situacije i stanja uz prethodno provođenje asanacije i melioracije seljačkih dvorišta, uređenje (tada) općinskih putova⁶ na način (tada) banovinskih putova II. razreda, urbanističkom regulacijom izgradnje prema veličini poljoprivrednih gazdinstava (dio koji se odnosi na sitna gazdinstva i dio koji se odnosi na srednja), a novu izgradnju dopuštati samo na praznim parcelama u građevnoj zoni unutar tri tangencijalna (dodirna) prometna puta te područjem uz (tada) banovinski put prema Kloštru Podravskom i Kalinovcu, uz uređenja katastra i gruntovnice. Pri tome, gradnja no-

⁶ U Đurđevcu je 1938. godine ukupna duljina banovinskih putova iznosila 5,5 km, a općinskih 10 km, mjereno od zadnjih kuća na svakoj strani naselja.

⁵ Stari naziv bio je „Fučkov sokak“.

vih kuća mogla bi se dopustiti samo na parcelama širine najmanje 16 m, a svaka nova gradnja uz ulicu, ako se ne radi o podvodnom terenu, morala bi biti za 5 m uvučena od građevnog pravca te bi na tom mjestu trebalo zasađiti vrt s ukrasnim i ljekovitim biljem radi zaštite prozora od ulične strane i kao rezerva za buduće proširenje cesta.

Druga mogućnost je organizacija izgradnje unutar postojeće građevne zone, dijeljenjem na unutarnju i vanjsku građevnu zonu. Unutarnja građevna zona obuhvaća područje unutar planiranih tangencijalnih (dodirnih) prometnica koja se proteže prema sjeveru u razini utvrde *Stari grad*, zatim prema istoku prema *Peskima*, na jugu prema Kloštru Podravskom, a na zapadu do postojećeg građevnog pravca, koji se ne može više pomicati zbog blizine željezničke pruge. Širina parcela u unutarnjoj građevnoj zoni iznosila bi najmanje 16 m, a duljina 175 m pa bi tako površina jednog gazdinstva iznosila 2.820 m², odnosno oko pola rali.

Vanjska građevna zona, zamišljena na neizgrađenom prostoru istočno od naselja prema Kloštru Podravskom i Kalinovcu, sastojala bi se od građevnih parcela širine 90 m, a dubine prema njivama, postavljenim s po dva susjeda uz put i dva preko puta. Vidaković smatra da bi upravo takva grupacija gazdinstava bila optimalna jer bi seljak stanovao na samom terenu kojeg obrađuje, uštedio bi vrijeme i trošak prijevoza do udaljenijih parcela te bi omogućavala razvoj kolektivnog života na selu, odnosno međusobno pomaganje u poljoprivrednim radovima. Međutim, takav tip organizacije nije proveden jer je preduvjet bila komasacija zemljišta kako bi se dobile jednake parcele za izgradnju poljoprivrednih domaćinstava.

5. Zaključna razmatranja

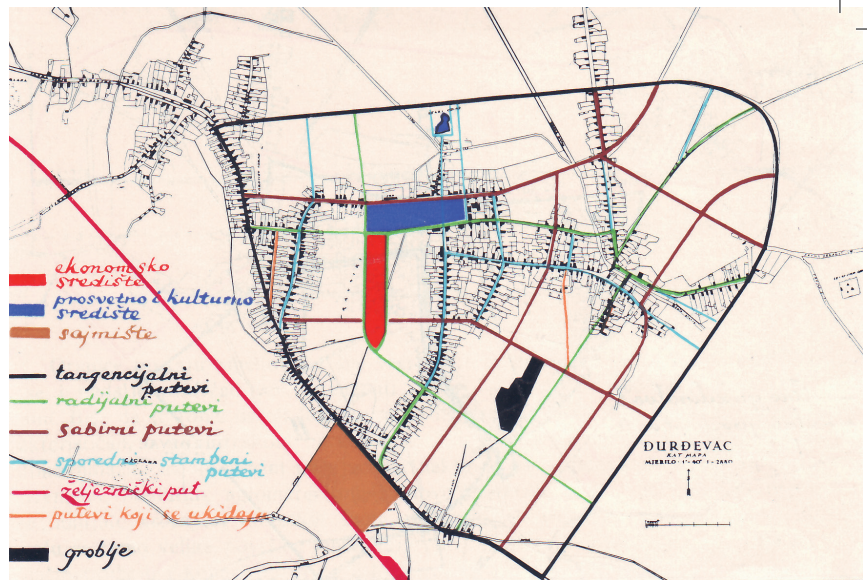
Vidaković je u svojoj doktorskoj disertaciji prije gotovo 80 godina, postavio teze za, prije svega, urbanistički razvoj Đurđevca, a zatim i gospodarski, prometni i demografski.

U budućem razvoju naseljavanja, Vidaković je važnu ulogu predvidio *Đurđevačkim pijescima* navodeći kako se „*taj teren koji obuhvaća veliku površinu, može ubrojiti u mjesta buduće kolonizacije viška seoskog žiteljstva, pa će tako postati vremenom faktor sa znatnim utjecajem na daljnji razvoj i tip ovoga sela (Đurđevca, op.a.)*“.

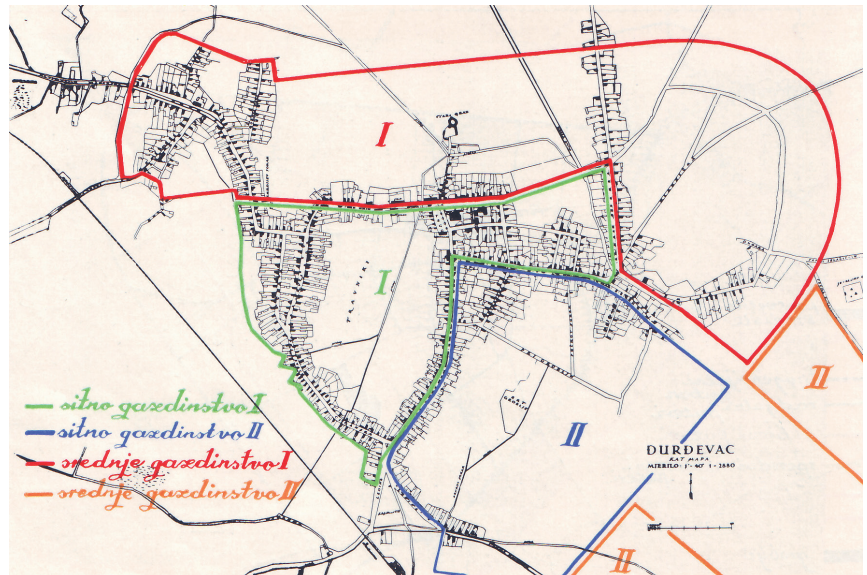
Tu tezu Vidaković obrazlaže činjenicom kako je područje sjeverno od Đurđevca, koje je nisko i močvarno, početkom 19. stoljeća bilo pokriveno močvarnim šumama johe, vrbe i topole. Krčenjem šuma stvoreni su uvjeti za rast slatkih, kvalitetnih trava značajne gospodarske vrijednosti. Tako su, uz isušivanje tla i uređenje režima voda, stvoreni povoljniji stočarski uvjeti koji su poboljšali gospodarsku snagu seljaka i uvjete za razvoj naselja na nekad pjeskovitom i močvarnom području. U svrhu urbanističke regulacije naselja, Vidaković je upravo na području mjesnog odbora *Peski* predvidio najopsežniju prometnu rekonstrukciju, odnosno izgradnju tangencijalnog puta koji bi spajao zapadni i istočni ulaz u naselje okružujući samo naselje sa sjeverne strane, dakle preko kvarta *Peski*. Vidakovićeva vizija prometne rekonstrukcije ipak se djelomično obistinila izgradnjom Đurđevačke zaobilaznice kojom je sav tranzitni promet preusmjeren južnim dijelom naselja te izgradnjom Radničke ceste koju je zamislio i sâm Vidaković.

Općenito sagledavajući Vidakovićeva planiranja urbanističkog, prometnog i gospodarskog razvoja Đurđevca, može se zapaziti kako je Đurđevac doista postao ekonomski „poligon“ Đurđevačke Podravine 1970-ih i 1980-ih godina s prisutnom tendencijom doseljavanja stanovništva iz okolnih naselja i proširenjem građevne zone naselja (dio ulice Kralja Tomislava, Novo naselje, Radnička cesta, dio ulice Bana Jelačića i dio Ciglenske ulice). Međutim, Vidaković nije mogao predvidjeti gospodarsku stagnaciju koja će uslijediti 1990-ih godina uvjetovanu širim ekonomskim zbivanjima u državi i kasnije za Đurđevac nepovoljnu administrativnu reorganizaciju. Vidakovićeva analiza ima nesumnjivu vrijednost za prošlost jer donosi zanimljiva istraživanja organizacije poljoprivrednih gospodarstava Đurđevačke Podravine, neobjavljene avionske snimke naselja i niz drugih povijesno značajnih detalja; za sadašnjost jer pruža mogućnost usporedbe prijašnjeg i sadašnjeg stanja; ali i za budućnost jer postavlja ishodišta divergentnih pravaca mogućeg urbanističkog razvoja Đurđevca.

Sl. 7. Vidakovičeva predložena shema nove prometne mreže (izvor: VIDAKOVIĆ, Marko: Nav. dj., Sl. 93).

Sl. 8. Vidakovičevo viđenje grupiranja seoskih gazdinstava u novoj regulaciji Durdevca (izvor: VIDAKOVIĆ, Marko: Nav. dj., Sl. 95).

Sl. 9. Vidakovičevo viđenje građevinskih zona u novoj regulaciji Durdevca (izvor: VIDAKOVIĆ, Marko: Nav. dj., Sl. 94).

